

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Białymstoku

LBI-4101-10-03/2013
P/13/136

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Białymstoku
ul. Akademicka 4, 15-267 Białystok
T +48 85 874 81 00, F +48 85 874 81 33
lbi@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/13/136 – Lokalizacja inwestycji na obszarach objętych ochroną przyrody w województwie podlaskim.	
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku	
Kontroler	Paweł Tołwiński – starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 87232 z dnia 14 sierpnia 2013 r. [Dowód: akta kontroli, str. 1-2]	
Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy Krasnopol, ul. Wojska Polskiego 4, 16-503 Krasnopol (dalej zwany „Urzędem”)	
Kierownik jednostki kontrolowanej	Józef Ryszard Stankiewicz - Wójt Gminy Krasnopol ¹ .	[Dowód: akta kontroli, str. 3-5]

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie² działalność organów Gminy Krasnopol w zakresie zapewnienia ładu przestrzennego oraz przestrzegania wymagań ochrony przyrody w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Krasnopol³ i w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, a także w zakresie naliczania i pobierania opłat planistycznych.

Natomiast pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, należy ocenić wydawanie przez Wójta Gminy Krasnopol decyzji ustalających warunki zabudowy i zagospodarowania terenu oraz decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia⁴.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Ocena negatywna wynika z:

- objęcia stosunkowo niewielkiej części obszarów Gminy Krasnopol (0,8%) ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- nieprzeprowadzenia analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym Gminy Krasnopol, nieoceniania postępów w opracowywaniu planów miejscowych i nieopracowywania wieloletnich programów ich sporządzania, co skutkowało brakiem oceny aktualności studium i planów miejscowych,
- nieuwzględnienia w studium 3 (z 7) obszarów objętych formami ochrony przyrody oraz aktualnych uwarunkowań wynikających z położenia na terenie Gminy Krasnopol obszarów Natura 2000 i obszarów chronionego krajobrazu,
- nieuwzględnienia w obowiązujących planach miejscowych granic obszarów Natura 2000 oraz aktualnych ograniczeń wynikających z ustanowienia obszarów chronionego krajobrazu i obszarów Natura 2000,
- nienaliczenia i niepobierania opłat planistycznych.

Ocenę pozytywną uzasadnia w szczególności prawidłowe wydawanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia.

¹ Od dnia 21 listopada 2002 r.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

³ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Krasnopol przyjęte uchwałą nr XXXIV/173/01 Rady Gminy Krasnopol z dnia 25 maja 2001 r., ze zmianami wprowadzonymi uchwałą nr XXXVIII/218/10 Rady Gminy Krasnopol z dnia 10 listopada 2010 r., zwane dalej „studium”.

⁴ Kontrolą objęto lata 2010-2013 (do 16 września).

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Przestrzeganie wymogów zapewnienia ładu przestrzennego i wymagań ochrony przyrody w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Opis stanu faktycznego

Powierzchnia Gminy Krasnopol wynosi 17.163 ha. Na jej terenie znajduje się 7 obszarów objętych różnymi formami ochrony przyrody określonymi w art. 6 ust. 1 pkt 1-5 i 8 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody⁵ tj.:

- istniejący od 1960 roku rezerwat Ostoja bobrów Marycha, o powierzchni 208,5 ha, którego granice i zasady ochrony określa zarządzenie nr 7/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 4 lutego 2013 r.⁶,
- utworzony w 1989 r. Wigierski Park Narodowy z otuliną, którego granice i zasady ochrony określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 marca 1997 r. sprawie Wigierskiego Parku Narodowego⁷,
- istniejący od 1991 r. obszar chronionego krajobrazu Pojezierze Sejneńskie, którego granice i zasady ochrony określa rozporządzenie nr 19/05 Wojewody Podlaskiego z dnia 25 lutego 2005 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Pojezierze Sejneńskie”⁸,
- utworzony w 2001 roku użytek ekologiczny – Jezioro Długie Sejneńskie, którego granice i zasady ochrony określa rozporządzenie Wojewody Podlaskiego 20/01 z dnia 16 lipca 2001 r. w sprawie uznania ekosystemów bagiennych i oczek wodnych za użytki ekologiczne⁹,
- istniejący od 2004 r. obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 „Puszcza Augustowska” (kod obszaru PLB 200002), którego granice, cel i przedmiot ochrony określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków¹⁰,
- zatwierdzone decyzją Komisji Europejskiej z dnia 10 stycznia 2011 r.¹¹ projektowane specjalne obszary ochrony siedlisk Natura 2000 „Ostoja Wigierska” (kod obszaru PLH200004), oraz „Pojezierze Sejneńskie” (kod obszaru PLH200007), istniejące odpowiednio od 2008 roku i 2009 roku.

Obszary objęte formami ochrony przyrody określonymi w art. 6 ust. 1 pkt 1-5 ustawy o ochronie przyrody obejmują około 14.257ha, tj. 83,07% powierzchni Gminy Krasnopol.

[Dowód: akta kontroli, str. 6-7]

Obowiązujące od 2001 roku studium obejmuje cały obszar Gminy Krasnopol. Wprowadzona w 2010 roku zmiana studium polegała na zamieszczeniu w treści dotychczas obowiązującego studium zapisów dotyczących:

- wyznaczenia terenu rozwoju struktury osadniczej w formie skupionej zabudowy dla wsi Murowany Most,
- wskazania wsi Murowany Most i Romanowce jako terenów do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Zmiana studium związana była z podjętymi pracami mającymi na celu uchwalenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego części wsi Murowany Most oraz Romanowce.

[Dowód: akta kontroli, str. 8-67]

Rada Gminy Krasnopol 20 kwietnia 2012 r. podjęła uchwałę w sprawie przystąpienia do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Krasnopol¹². W uchwale nie podano wielkości (w ha) obszaru objętego zmianą studium,

⁵ Dz. U. z 2013 r. poz. 627 ze zm. Ustawa zwana dalej „ustawą o ochronie przyrody”.

⁶ Dz. Urz. Woj. Podlaskiego Nr 77, poz. 1064.

⁷ Dz. U. Nr 24, poz. 124.

⁸ Dz. Urz. Woj. Podlaskiego Nr 54, poz. 732 ze zm. Rozporządzenie zwane dalej: „rozporządzeniem w sprawie chronionego krajobrazu Pojezierze Sejneńskie”.

⁹ Dz. Urz. Woj. Podlaskiego Nr 24, poz. 391.

¹⁰ Dz. U. Nr 25, poz. 133 ze zm.

¹¹ Decyzja Komisji Europejskiej z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (Dz. Urz. UE. L Nr 33, str. 146).

¹² Uchwała Nr XIV/95/2012 Rady Gminy Krasnopol z dnia 20 kwietnia 2012 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Krasnopol.

wskazano natomiast, że zmiany dotyczą północno-zachodniej części Gminy, opartej o granicę z Gminą Suwałki, Gminą Szypliszki i Gminą Puńsk tj. obręb: Żubronajcie, Wysoka Góra, Piotrowa Dąbrowa, Jegliniec, Linówek, Boksze Nowe, Orlinek, Jegłówek, Czarna Buchta oraz część obrębu Krasnopol. Zgodnie z treścią § 3 tej uchwały zmiany w studium wprowadzone zostaną w celu umożliwienia lokalizacji elektrowni wiatrowych wraz ze strefą oddziaływania oraz aktualizacji granic obszarów chronionych na podstawie przepisów ustawy o ochronie przyrody. Umowa na wykonanie projektu zmiany studium została podpisana 15 czerwca 2012 r. Środki przeznaczone na sfinansowanie zmian w wysokości 67.650 zł. pochodziły z budżetu Gminy Krasnopol i zostały zaplanowane w budżecie na lata 2012-2013. Do zakończenia kontroli NIK w ramach prac związanych ze zmianą zakończono fazę wstępną i koncepcyjną studium, m.in.: zgromadzono i opracowano materiały planistyczne, sporządzono prognozę oddziaływania na środowisko, przygotowano projekt zmiany studium do opiniowania i uzgadniania przez uprawnione organy. Wydatki związane ze zmianą studium wyniosły 27.060 zł (tj. 40% kwoty zaplanowanej na realizację prac związanych ze zmianą studium).

[Dowód: akta kontroli, str. 68-69, 71-75]

Stosownie do przepisów art. 10 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym¹³ w studium określono 4 (z 7) znajdujących się na terenie Gminy Krasnopol obszarów objętych formami ochrony przyrody, tj. Wigierski Park Narodowy, obszar chronionego krajobrazu Pojezierze Sejneńskie, rezerwat Ostoja bobrów Marycha oraz użytek ekologiczny – Jezioro Długie.

[Dowód: akta kontroli, str. 68-69, 71-75]

W studium wskazano 16 (z 41) miejscowości objętych obowiązkiem sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, tj. wsie: Krasnopol, Romanowce, Żubronajcie, Czarna Buchta, Remieńki, Aleksandrowo, Żubrówka Stara, Ryżówka, Krasne, Michnowice, Łopuchowo, Gremzdy Polskie, Głuszyn, Jeziorki, Buda Ruska, Smolany Dąb, Bursynowizna. Studium nie zawierało zapisów dotyczących wskazania obszarów stanowiących rezerwę pod zabudowę mieszkaniową i letniskową

[Dowód: akta kontroli, str. 8-36]

Do zakończenia kontroli NIK na terenie Gminy Krasnopol obowiązywało siedem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, obejmujących łączną powierzchnię 137 ha, tj. 0,8% powierzchni Gminy. [Dowód: akta kontroli, str. 70]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Nie dokonywano i nie przedstawiano Radzie Gminy Krasnopol analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym Gminy Krasnopol. Nie oceniano postępów w opracowywaniu planów miejscowych i nie opracowano wieloletnich programów ich sporządzania. Zgodnie z art. 32 ust. 1-2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wymienione analizy powinny być dokonywane co najmniej raz w czasie kadencji Rady, począwszy od 11 lipca 2003 r. do 27 października 2006 r., od 12 listopada 2006 r. do 12 listopada 2010 r. i od 21 listopada 2010 r. do 21 listopada 2014 r. Na skutek braku tych działań nie dokonywano oceny aktualności studium, a Rada Gminy nie podjęła uchwały w sprawie aktualności studium i planów miejscowych.

Wójt Gminy Krasnopol wyjaśnił, że „oceny aktualności obowiązującego studium nie dokonywano co najmniej raz w czasie kadencji ze względu na trudną sytuację finansową gminy. Gmina nie posiada żadnych dochodów poza podatkami lokalnymi, a zadania do wykonania wzrastają z dnia na dzień. W miarę posiadanych wolnych środków finansowych, przed upływem bieżącej kadencji, dokonam analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy i przekażę Radzie Gminy wyniki tych analiz”.

[Dowód: akta kontroli, str. 76-80, 203]

2. W studium mimo wymogu wynikającego z przepisów art. 10 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 pkt 3 w związku z art. 32 ust. 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym:
 - nie uwzględniono aktualnych uwarunkowań wynikających z położenia na terenie

¹³ Dz. U. z 2012 r. poz. 647 ze zm. Ustawa zwana dalej: „ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym”

Gminy Krasnopol obszarów chronionego krajobrazu Pojezierze Sejneńskie, w tym obowiązującego od 5 października 2004 r. zakazu lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych¹⁴,

- nie określono 3 z 7 obszarów objętych formami ochrony przyrody na terenie Gminy Krasnopol, tj.: obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Puszcza Augustowska, specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000 „Ostoja Wigierska” oraz „Pojezierze Sejneńskie” powstałych po uchwaleniu studium 25 maja 2001 r. oraz uwarunkowań wynikających z ich położenia na terenie Gminy Krasnopol.

Podstawową przyczyną powstania tej nieprawidłowości był brak aktualizacji obowiązującego studium.

Wójt Gminy Krasnopol wyjaśnił, że przyczyną nieaktualizowania studium o wymogi wynikające z art. 10 ust. 1 pkt 3 i art. 10 ust. 2 pkt 3 w związku z art. 32 ust. 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym był brak środków finansowych na ten cel.
[Dowód: akta kontroli, str. 7-36, 77-80]

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność organów Gminy Krasnopol w zakresie zapewnienia ładu przestrzennego oraz przestrzegania wymagań ochrony przyrody w studium.

2. Spełnianie wymogów prawa (głównie w zakresie ochrony przyrody) przy sporządzaniu, uchwalaniu i zmianach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

Opis stanu faktycznego

W latach 1994-2003 na terenie Gminy Krasnopol obowiązywał plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Krasnopol, zatwierdzony uchwałą Rady Gminy w Krasnopolu nr VII/35/94 z dnia 1 grudnia 1994 r.¹⁵, który obejmował cały jej obszar.

W latach 2010-2013 (do 31 sierpnia) na terenie Gminy Krasnopol obowiązywało siedem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w tym sześć uchwalonych w latach 2003-2006:

- przyjęty uchwałą nr VIII/40/03 Rady Gminy Krasnopol z dnia 30 czerwca 2003 r. plan zagospodarowania przestrzennego części wsi Krasnopol (tereny położone w centrum wsi po obu stronach drogi wojewódzkiej nr 653 Sedranki – Bakalarzewo – Suwałki – Sejny – Poćkuny), obejmujący obszar o pow. 63,43 ha,
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części wsi Krasnopol (tereny przyległe do Jeziora Długiego i drogi wojewódzkiej nr 653 Sedranki – Bakalarzewo – Suwałki – Sejny – Poćkuny), obejmujący obszar o powierzchni 42,25 ha, przyjęty uchwałą nr VIII/41/03 Rady Gminy Krasnopol z dnia 30 czerwca 2003 r.,
- zatwierdzony uchwałą nr VIII/42/03 Rady Gminy Krasnopol z dnia 30 czerwca 2003 r. miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części wsi Krasnopol (działki 37/7,46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 286/4 oraz część działek nr 44 i 45), obejmujący obszar o powierzchni 7,15 ha,
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części wsi Krasnopol (działki 29, 30/1, 31/3, 56, 287/14, 2493/1, 2494/1), obejmujący obszar o powierzchni 4,20 ha, przyjęty uchwałą nr VIII/43/03 Rady Gminy Krasnopol z dnia 30 czerwca 2003 r.,
- przyjęty uchwałą nr XXXVII/192/06 Rady Gminy Krasnopol z dnia 31 sierpnia 2006 r. miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części wsi Krasnopol (działka nr 1041/9 położona przy drodze wojewódzkiej nr 653), obejmujący obszar o powierzchni 0,50 ha,
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części wsi Smolany Dąb (teren wsi położony po prawej stronie drogi wojewódzkiej nr 653 przyległy do drogi gminnej

¹⁴ Zakaz został wprowadzony § 2 ust 1 pkt 7 rozporządzenia nr 18/04 Wojewody Podlaskiego z dnia 16 września 2004 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie zasad gospodarki przestrzennej na Obszarach Chronionego Krajobrazu województwa suwalskiego (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego Nr 142, poz. 1901.) i utrzymany w rozporządzeniach nr 19/05 i nr 21/05 Wojewody Podlaskiego dotyczących obszarów chronionego krajobrazu Pojezierze Sejneńskie oraz Puszcza i Jeziora Augustowskie.

¹⁵ Dz. Urz. woj. Suwalskiego Nr 43, poz. 333.

i Jeziora Gremzdy), obejmujący obszar o powierzchni 5,28 ha, zatwierdzony uchwałą nr XXXVII/193/06 Rady Gminy Krasnopol z dnia 31 sierpnia 2006 r.,

- uchwalony w 2011 roku tj. miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części wsi Murowany Most w gminie Krasnopol obejmujący powierzchnię 14,19 ha wprowadzony uchwałą nr III/21/2011 Rady Gminy Krasnopol z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Murowany Most w gminie Krasnopol. [Dowód: akta kontroli, str. 70]

Prace nad miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego części wsi Murowany Most prowadzono zgodnie z przepisami prawa. I tak:

- stosownie do art. 17 pkt 4 o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym sporządzono i uzgodniono prognozę oddziaływania na środowisko,
- w planie określono zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, zgodnie z przepisami art. 15 ust. 2 pkt 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym; określono m.in. że teren objęty planem położony jest w całości w obszarze chronionego krajobrazu „Pojezierze Sejneńskie” (na podstawie rozporządzenia Nr 19/05 Wojewody Podlaskiego z dnia 25 lutego 2005 r. oraz wymieniono zakazy określone w tym rozporządzeniu), wskazano że część terenu objętego planem znajduje się w strefie ochronnej rzeki Marychy o szerokości 100 m od jej linii brzegowej i jest objęta strefą ciszy. W planie miejscowym nie zawarto zapisów dotyczących możliwości wyłączenia zakazów wynikających z położenia terenu objętego planem ww. obszarach objętych ochroną,
- w myśl przepisów art. 3 pkt 1 i art. 15 ust. 2 pkt 7 ustawy o ochronie przyrody określono granice wszystkich obszarów i obiektów chronionych ustanowionych na terenie objętym planem,
- uzyskano niezbędne opinie, uzgodnienia, w tym m.in.: Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska Wydziałem Spraw Terenowych w Suwałkach, Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Sejnach, Wojewódzkim Zarządem Melioracji i Urządzeń Wodnych w Białymstoku, co zgodne było z przepisem art. 17 pkt 6 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- stosownie do przepisu art. 18 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym zapewniono udział społeczeństwa w postępowaniu poprzez wyłożenie projektu planu do publicznego wglądu, o którym mowa w art. 17 pkt 9 tej ustawy,
- w myśl przepisów art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko¹⁶ poddano projekt planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko opiniowaniu przez właściwe organy: Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku (dalej: „RDOŚ”) oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego (dalej: „PPIS”),
- zapewniono możliwość udziału społeczeństwa w postępowaniu, co zgodne było z przepisem art. 55 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku,
- stosownie do przepisów art. 55 ust 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku, ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, opinie organów oraz uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa zostały uwzględnione w projekcie planu,
- do podjętej uchwały dotyczącej przyjęcia planu załączono pisemne podsumowanie, o którym mowa w art. 55 ust. 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku,
- zgodnie z przepisami art. 55 ust 4 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku projekt planu wraz z podsumowaniem został przekazany właściwym organom.

[Dowód: akta kontroli, str. 70, 81-83]

Do dnia zakończenia kontroli NIK nie dokonywano zmian w przyjętych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego uchwalonych w latach 2003-2006.

[Dowód: akta kontroli, str. 76]

¹⁶ Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm. Ustawa zwana dalej „ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku”.

W Urzędzie zgodnie z przepisem art. 31 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym prowadzono rejestr miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz wniosków o ich sporządzenie. [Dowód: akta kontroli, str. 70]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Nie dokonywano i nie przedstawiano Radzie Gminy Krasnopol analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym Gminy Krasnopol. Nie oceniano postępów w opracowywaniu planów miejscowych i nie opracowano wieloletniego programu ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium. Zgodnie z art. 32 ust. 1-2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wymienione analizy i ocena powinny być dokonywane co najmniej raz w czasie kadencji Rady, począwszy od 11 lipca 2003 r. do 27 października 2006 r., od 12 listopada 2006 r. do 12 listopada 2010 r. i od 21 listopada 2010 r. do 21 listopada 2014 r. Na skutek braku tych działań nie dokonywano oceny aktualności obowiązujących planów miejscowych. Wójt Gminy Krasnopol wyjaśnił, że nie dokonywano oceny aktualności planów ze względu na brak środków finansowych w budżecie gminy. Poinformował również, że w kolejnym roku zleci dokonanie tej analizy oraz oceny aktualności planów.

Wydatki Urzędu z tytułu sporządzania projektów decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu w latach 2010-2013 (do 30 czerwca) wyniosły 93.277,00 zł.

[Dowód: akta kontroli, str. 76, 92-93, 203-207]

2. W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego obowiązujących od 2003 roku¹⁷ oraz w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego części wsi Smolany Dąb (teren wsi położony po prawej stronie drogi wojewódzkiej nr 653 przyległy do drogi gminnej i Jeziora Gremzdy), wbrew przepisom art. 15 ust. 2 pkt 7 w związku z art. 32 ust. 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz art. 73 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska¹⁸, nie uwzględniono obowiązujących ograniczeń wynikających z ustanowienia obszaru chronionego krajobrazu Pojezierze Sejneńskie, w tym obowiązującego od 5 października 2004 r. zakazu lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych oraz nie określono granic i sposobów zagospodarowania terenów należących do obszarów Natura 2000 Pojezierze Sejneńskie (utworzonych po ich uchwaleniu). Nie uwzględniono także ograniczeń wynikających z ich ustanowienia. Przyczyną powstania tej nieprawidłowości był brak aktualizacji obowiązujących planów zagospodarowania przestrzennego. Natomiast skutkiem tej nieprawidłowości było wyznaczenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego części wsi Krasnopol (tereny przyległe do Jeziora Długiego i drogi wojewódzkiej nr 653 Sedranki – Bakalarzewo – Suwałki – Sejny – Poćkuny) granicy strefy ochronnej w odległości 50 m od jeziora Długiego. Wójt Gminy Krasnopol wyjaśnił, że „*brak środków finansowych uniemożliwił zmiany już uchwalonych planów w celu naniesienia w ich treści wprowadzonych w latach następnych ograniczeń wynikających z obszarów chronionych*”. [Dowód: akta kontroli, str. 76-80, 104]

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Koszty sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Murowany Most zostały sfinansowane przez osobę zainteresowaną zmianą planu (właściciela gruntów objętych planem miejscowym). Na mocy porozumienia z dnia 31 sierpnia 2009 r.¹⁹ w sprawie sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Murowany Most, zawartego pomiędzy Gminą Krasnopol, Gminą Suwałki (wykonawcą), a osobą prywatną (Wojciechem B.) ustalono, że Wojciech B. zobowiązuje się do pokrycia kosztów opracowania projektu ww. planu w kwocie 30.000 zł (płatnych na rzecz Gminy Suwałki) oraz że nie będzie dochodził od Gminy Krasnopol zwrotu

¹⁷ Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części wsi Krasnopol (tereny przyległe do Jeziora Długiego i drogi wojewódzkiej nr 653 Sedranki – Bakalarzewo – Suwałki – Sejny – Poćkuny), miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części wsi Krasnopol (działki 37/7, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 286/4 oraz część działek nr 44 i 45), miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części wsi Krasnopol (działki 29, 30/1, 31/3, 56, 287/14, 2493/1, 2494/1).

¹⁸ Dz. U. z 2008 r., nr 25 poz. 150 ze zm. Ustawa zwana dalej: „Prawem ochrony środowiska”.

¹⁹ Aneksowanego dnia 2 grudnia 2009 r.

poniesionych kosztów opracowania projektu w przypadku nieuchwalenia planu przyczyn niezależnych od Gminy.

W ocenie NIK takie postanowienia zawartego porozumienia nie zabezpieczały należycie interesu Gminy Krasnopol, gdyż nie regulowały sprawy roszczeń zleceniodawcy, w przypadku odmowy uchwalenia planu przez Radę Gminy z przyczyn innych niż wyszczególniony brak pozytywnych opinii i uzgodnień. Wójt Gminy Krasnopol wyjaśnił, że „zapisy w porozumieniu dotyczą wszystkich przyczyn nieuchwalenia planu. Bezsprzecznym faktem jest to, że nie wymieniono tego w powyższym porozumieniu. Nadmieniam, że Pan Wojciech B. był świadom takiego stanu rzeczy”.

Dowód: akta kontroli, str. 77-80, 84-91, 201-202]

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie brak działań organów Gminy Krasnopol celem dokonania aktualizacji planów miejscowych pod kątem spełnienia wymogów prawa w zakresie ochrony przyrody.

3. Ustalanie i pobieranie opłat z tytułu wzrostu wartości nieruchomości

Opis stanu faktycznego

Stosownie do przepisu art. 15 ust. 2 pkt 12 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w uchwale Rady Gminy Krasnopol dotyczącej miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Murowany Most podjętej 16 lutego 2011 r. określono stawki procentowe, na podstawie których ustala się opłatę planistyczną, o której mowa w art. 36 ust. 4 tej ustawy. Przyjęte stawki procentowe stanowiące podstawę do ustalenia jednorazowej opłaty planistycznej od wzrostu wartości nieruchomości wynosiły odpowiednio: dla terenów oznaczonych symbolami: 6MNU, 11R – 15%, dla pozostałych terenów objętych planem – 2%. Działki objęte wymienionym planem, do zakończenia kontroli NIK, nie były przedmiotem obrotu i w związku z tym nie naliczono i nie pobierano opłaty planistycznej. [Dowód: akta kontroli, str. 120]

W uchwale dotyczącej miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Smolany Dąb, przyjętej 31 sierpnia 2006 r. stawki opłaty planistycznej dla terenów oznaczonych symbolami 4MN zostały określone na poziomie 10%. W dokumencie „Prognoza skutków finansowych uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części terenów wsi Smolany Dąb w Gminie Krasnopol”, przyjęto wzrost wartości terenów oznaczonych symbolem 4MN (w związku z uchwaleniem planu) na poziomie 7 zł/m². Urząd od przyjęcia uchwały w sprawie planu otrzymał od notariuszy, 12 aktów notarialnych dotyczących sprzedaży działek położonych na obszarach oznaczonych symbolem 4MN. [Dowód: akta kontroli, str. 128-142]

Ustalone nieprawidłowości

W działalności Urzędu Gminy w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Do Urzędu od wejścia w życie (11 listopada 2006 r.) miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Smolany Dąb do 11 listopada 2011 r. (data wygaśnięcia roszczeń dotyczących opłaty planistycznej) wpłynęło 12 aktów notarialnych dotyczących sprzedaży działek (o łącznej powierzchni 13.967 m²) oznaczonych w planie symbolami 4MN. W żadnej z tych 12 spraw Wójt Gminy Krasnopol nie ustalał i nie pobierał jednorazowej opłaty z tytułu wzrostu wartości nieruchomości, co stanowiło naruszenie art. 37 ust. 6 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Zgodnie z przyjętymi założeniami²⁰ dotyczącymi wzrostu wartości nieruchomości oraz stawki procentowej (10%) dla działek oznaczonych symbolem 4MN szacunkowa wysokość nienaliczonej opłaty planistycznej wyniosła 9.776,9 zł²¹. Opłata planistyczna w myśl art. 36 ust. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym jest dochodem własnym Gminy. Wójt Gminy wyjaśnił, że „opłata planistyczna nie była pobierana z uwagi na przeoczenie pracownika, do którego zakresu czynności należy prowadzenie spraw z zakresu planowania przestrzennego. Akty notarialne wpływały na inne stanowisko pracy,

²⁰ Założenie przyjęte w dokumencie: Prognoza skutków finansowych uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części terenów wsi Smolany Dąb w Gminie Krasnopol, określały wzrost wartości terenów oznaczonych symbolem 4MN na poziomie 7 zł/m².

²¹ 13.967 m² * 7 zł/m² * 10 % = 9776,9 zł.

dlatego też sprawa uległa niezamierzonemu przeoczeniu”.

[Dowód: akta kontroli, str. 120, 136, 143-144]

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie nienaliczanie i niepobieranie przez Wójta Gminy Krasnopol opłat z tytułu wzrostu wartości nieruchomości.

4. Ustalanie warunków zabudowy w sytuacji braku planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego

Opis stanu faktycznego

W latach 2010-2013 (do 31 lipca) Wójt Gminy Krasnopol wydał 121²² decyzji ustalających warunki zabudowy i zagospodarowania terenu, na obszarach objętych różnymi formami ochrony przyrody, w tym 65 decyzji dotyczyło zabudowy mieszkaniowej, 16 zabudowy zagrodowej, 1 zabudowy letniskowej, 7 obiektów usługowych, 15 obiektów gospodarczych i inwentarskich, 16 innych obiektów, 1 zmiany sposobu użytkowania. Nie wydawano decyzji dotyczących stacji benzynowych i elektrowni wiatrowych. [Dowód: akta kontroli, str. 145]

Analiza 43²³ (z 121) decyzji ustalających warunki zabudowy i zagospodarowania terenu (w tym wszystkich 7 dotyczących obiektów usługowych) na obszarach objętych różnymi formami przyrody wykazała, że 42 decyzje były wydane prawidłowo, z zachowaniem procedur określonych w ustawie o planowaniu zagospodarowaniu przestrzennym. I tak:

- wszystkie decyzje były wydawane w sytuacji łącznego spełnienia warunków określonych w art. 61 ust. 1 i ust. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- projekty decyzji zostały przygotowane przez osobę wpisaną na listy samorządu zawodowego urbanistów i architektów, zgodnie z art. 60 ust. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym²⁴,
- decyzje zawierały analizę funkcji cech terenów przyległych oraz określały granice obszaru objętego analizą zgodnie z § 3 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie sposobu ustalania wymagań dotyczących nowej zabudowy i zagospodarowania terenu w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego²⁵ oraz § 2 i § 3 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie oznaczeń i nazewnictwa stosowanych w decyzji o ustaleniu lokalizacji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy²⁶
- w 12 sprawach zezwolono na lokalizację nowych budynków (5 jednorodzinnych, 4 w zabudowie zagrodowej, 3 usługowych,) w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, ponieważ tereny były przeznaczone na cele zabudowy w planie zagospodarowania przestrzennego Gminy Krasnopol zatwierdzonym uchwałą Rady Gminy w Krasnopolu nr VII/35/94 z dnia 1 grudnia 1994 r.²⁷, który obowiązywał do końca 2003 roku. Było to zgodne z § 4 ust. 3 pkt 3 rozporządzenia Wojewody Podlaskiego w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Puszczka i Jeziora Augustowskie” oraz § 4 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia Wojewody Podlaskiego w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Pojezierze Sejneńskie”,
- we wszystkich 42 sprawach uzyskano pozytywne uzgodnienia RDOŚ, a w przypadku wszystkich 26 decyzji dotyczących terenów położonych na obszarze Wigierskiego Parku Narodowego albo jego otuliny również Dyrektora Wigierskiego Parku Narodowego, zgodnie z art. 60 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

[Dowód: akta kontroli, str. 146]

Ustalone nieprawidłowości

W działalności Urzędu Gminy w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu z 4 września 2012 r. (KP.6730.31.2011.2012) została wydana wbrew przepisom art. 60 ust. 1 w związku

²² Z wyłączeniem decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego.

²³ W tym 30 dotyczących zabudowy mieszkaniowej, 7 obiektów usługowych, 5 zabudowy w zabudowie zagrodowej, 1 zabudowy letniskowej.

²⁴ Uprawniona osoba przygotowywała projekty decyzji na podstawie zawartych umów zleceń i o dzieło.

²⁵ Dz. U. Nr 164, poz. 1588.

²⁶ Dz. U. Nr 164, poz. 1589.

²⁷ Dz. Urz. woj. Suwalskiego Nr 43, poz. 333.

z art. 53 ust. 4 pkt 7-8 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym tj. bez uzyskania wymaganych uzgodnień: RDOŚ i Dyrektora Wigierskiego Parku Narodowego. Decyzja ta zmieniała (na wniosek inwestora) uprzednio wydaną i uzgodnioną z ww. organami decyzję nr KP.6730.31.2011 z 8 listopada 2011 r.²⁸, w części dotyczącej warunków kształtowania ładu przestrzennego w odniesieniu do parametrów budynku i planowanego sposobu usuwania ścieków na działce nr 45/1 we wsi Rosochaty Róg, położonej na terenie Wigierskiego Parku Narodowego. Zarówno RDOŚ, jak i Dyrektor Wigierskiego Parku Narodowego uzgodnili projekt decyzji nr KP.6730.31.2011 zakładający sposób usuwania ścieków poprzez przyłącze kanalizacji do szczelnego zbiornika ścieków sanitarnych. Natomiast w decyzji KP.6730.31.2011.2012 z 4 września 2012 r. ustalono przyłącze kanalizacji sanitarnej do projektowanej oczyszczalni ścieków. Dyrektor Wigierskiego Parku Narodowego odmawiał uzgodnienia dla inwestycji zakładających budowę przydomowych oczyszczalni ścieków, wskazując na zagrożenia z tego tytułu dla przyrody parku.

Wójt Gminy wyjaśnił, że „decyzja dotyczyła nieznacznej i nieistotnej zmiany już uprzednio wydanej decyzji, która była uzgadniana z właściwymi organami, zatem w ocenie pracownika zajmującego się sprawą nie było potrzeby jej ponownego uzgadniania. Uprawniona urbanistka odpowiedzialna za przygotowanie zmiany decyzji nie wymagała dodatkowych uzgodnień”. [Dowód: akta kontroli, str. 77-80, 146-158]

2. Prowadzony w Urzędzie rejestr decyzji o warunkach zabudowy nie odpowiadał formie określonej w załączniku Nr 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 13 maja 2004 r. w sprawie wzoru rejestru decyzji o warunkach zabudowy oraz wzorów rejestrów decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego²⁹. Rejestr nie zawierał m.in.: adresów wnioskodawców, streszczenia ustaleń decyzji, danych dotyczących wygaśnięcia, stwierdzenia nieważności lub zmiany decyzji. Wójt Gminy Krasnopol wyjaśnił, że „prowadzony rejestr decyzji o warunkach zabudowy jedynie w sposób mało istotny odbiegał od formy określonej w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 13 maja 2004 r. Pracownik do którego zadań należy prowadzenie rejestru zobowiązał się do skorygowania rejestru aby odpowiadał on przepisom prawa”. [Dowód: akta kontroli, str. 77-80, 159-163]

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości wydawanie przez Wójta Gminy decyzji ustalających warunki zabudowy i zagospodarowania terenu.

5. Decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia

Opis stanu faktycznego

W latach 2010-2013 (do 30 września) do Urzędu wpłynęło 19³⁰ wniosków w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia. Pięć (z 19) złożonych wniosków nie było kompletnych i nie zostało uzupełnionych mimo wezwań do uzupełnienia. W pozostałych 14 sprawach prowadzono postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia zakończonych wydaniem pięciu decyzji (trzech dotyczących inwestycji na obszarze Natura 2000) stwierdzających brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Prowadzone postępowania dotyczyły:

- w 2010 roku – rozbudowy istniejącego tartaku i zakładu stolarskiego o budynek tartaku, budynek suszarni drewna oraz budynek kotłowni w miejscowości Mikołajewo na obszarze Natura 2000 „Ostoja Wigierska”. Przeprowadzone postępowanie zostało zakończone wydaniem decyzji o braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko;
- w 2011 roku – budowy fermy elektrowni wiatrowych „Pietrowizna” zespół Krasnopol złożonych z 7 elektrowni wiatrowych usytuowanych poza obszarem Natura 2000

²⁸ Decyzja nr KP.6730.31.2011 z 8 listopada 2011 r. ustalająca warunki zabudowy w obrębie Rosochaty Róg dla inwestycji polegającej na rozbudowie zabudowy zagrodowej na działce nr 45/1.

²⁹ Dz. U. Nr 130, poz. 1385. Rozporządzenie zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie wzoru rejestru decyzji o warunkach zabudowy”.

³⁰ Z wyłączeniem postępowań dotyczących lokalizacji inwestycji celu publicznego.

w pobliżu miejscowości: Jabłonowo, Wysoka Góra, Jegliniec, Krasnopol. W toku prowadzonego postępowania został nałożony obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i przygotowania raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, który wpłynął do Urzędu 5 września 2013 r. Do zakończenia kontroli NIK postępowanie w tej sprawie nie zostało zakończone;

- w 2012 roku:
 - a) budowy budynku warsztatu samochodowego w miejscowości Krasnopol. Przeprowadzone postępowanie zostało zakończone wydaniem decyzji o braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko (teren poza obszarem Natura 2000),
 - b) dotyczący budowy budynku mieszkalnego z usługami agroturystycznymi w miejscowości Głuszyn. Postępowanie zostało umorzone (teren poza obszarem Natura 2000),
 - c) dotyczący zmiany funkcji realizowanego budynku mieszkalnego na schronisko turystyczne w miejscowości Głuszyn. Postępowanie zostało umorzone (teren poza obszarem Natura 2000),
 - d) dotyczący budowy stacji paliw z podziemnymi zbiornikami magazynowymi opału oraz zbiornikiem do magazynowania gazu płynnego wraz z infrastrukturą w miejscowości Krasnopol. Prowadzone postępowanie zostało zakończone wydaniem decyzji o braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko (inwestycja w obszarze Natura 2000),
 - e) odzysku substancji organicznej z komunalnych osadów ściekowych oraz produkcji nawozów organiczno-mineralnych w miejscowości Remieńkiń. Prowadzone postępowanie zostało zawieszono do czasu przedłożenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (inwestycja w obszarze Natura 2000),
 - f) przedsięwzięcia polegającego na budowie fermy wiatrakowej „Orlinek” w liczbie 8 szt. zlokalizowanego w miejscowości Orlinek. Prowadzone postępowanie zostało zawieszono do czasu przedłożenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (inwestycja poza obszarem Natura 2000),
 - g) przedsięwzięcia polegającego na budowie fermy wiatrakowej „Boksze Nowe” w liczbie 8 szt. zlokalizowanego w miejscowości Boksze Nowe. Prowadzone postępowanie zostało zawieszono do czasu przedłożenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (inwestycja poza obszarem Natura 2000),
 - h) przedsięwzięcia polegającego na budowie fermy wiatrakowej „Linówek” w liczbie 7 szt. zlokalizowanego w miejscowości Linówek. Prowadzone postępowanie zostało zawieszono do czasu przedłożenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (inwestycja poza obszarem Natura 2000);
- w 2013 roku:
 - a) przedsięwzięcia polegającego na eksploatacji piasku ze żwirami ze złoża Krasnopol V (inwestycja poza obszarem Natura 2000). Prowadzone postępowanie do zakończenia kontroli NIK nie zostało zakończone,
 - b) realizacja urządzeń melioracji wodnych szczegółowych, w tym zbiorników wodnych o powierzchni do 9800 m² i do 3100 m² położonych w obrębie wsi Remieńkiń oraz pogłębieniu rowów melioracyjnych na działkach położonych w obrębie wsi Żubronajcie i miejscowości Remieńkiń (inwestycja poza obszarem Natura 2000). W toku prowadzonego postępowania wydano postanowienie o przedłożeniu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (do zakończenia kontroli NIK raport nie został przedstawiony),
 - c) budowa elektrowni fotowoltaicznej do produkcji energii elektrycznej o mocy do 1,00 MW o powierzchni 2,5 ha w miejscowości Żubronajcie (inwestycja poza obszarem Natura 2000). W toku prowadzonego postępowania wezwano inwestora do złożenia wyjaśnień dotyczących wniesionych uwag i wniosków do postępowania (do zakończenia kontroli NIK wyjaśnienia nie zostały złożone),
 - d) przedsięwzięcia polegającego na eksploatacji piasku ze żwirami ze złoża Krasnopol VII (inwestycja poza obszarem Natura 2000). Prowadzone postępowanie do zakończenia kontroli NIK nie zostało zakończone.

[Dowód: akta kontroli, str. 165-167]

Wszystkie objęte analizą postępowania administracyjne w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia prowadzone były prawidłowo, bowiem:

- do wniosków o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dołączono wymagane dokumenty, tj. kartę informacyjną przedsięwzięcia oraz kopię mapy ewidencyjnej obejmującej przewidywany teren, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie, oraz obejmującej obszar, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie, co było zgodne z art. 74 ust 1 pkt 2-3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku,
- w przypadku wszystkich pięciu przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z art. 33 ust. 1, art. 38 i art. 79 ust 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku, na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy oraz na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy podano do publicznej wiadomości m.in. informacje o wszczęciu postępowania, przedmiocie decyzji, która ma być wydana w prawie, organie właściwym do wydania decyzji oraz organach właściwych do wydania opinii i dokonania uzgodnień, możliwościach zapoznania się niezbędną dokumentacją sprawy oraz o miejscu, w którym jest ona wyłożona do wglądu, możliwości składania uwag i wniosków, sposobie i miejscu składania uwag i wniosków, organie właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków, o wydanej decyzji i o możliwościach zapoznania się z jej treścią,
- w przypadku wszystkich pięciu przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z art. 64 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku, wydano postanowienie dotyczące przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Wszystkie sześć postanowień było zgodnych z opiniami RDOŚ i PPIS,
- zgodnie z art. 72 ust. 1 pkt 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku wszystkie pięć ostatecznych decyzji administracyjnych stwierdzających brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko kończących postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia zostały wydane przed wydaniem decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. [Dowód: akta kontroli, str. 165-167]

W skontrolowanych latach 2010-2013 (do 31 sierpnia) w Urzędzie, nie wydawano postanowień w trybie art. 96 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku w sprawie nałożenia obowiązku przedłożenia właściwemu RDOŚ dokumentów w celu określenia obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000.

[Dowód: akta kontroli, str. 165]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wydawanie przez Wójta Gminy Krasnopol decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia.

6. System kontroli zarządczej

Opis stanu
faktycznego

Zarządzeniem nr 11/10 z 7 grudnia 2010 r.³¹, stosownie do wymogów art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³², ustalono sposób prowadzenia kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy Krasnopol i jednostkach organizacyjnych Gminy oraz zasady jej koordynacji. Zapewniono jej funkcjonowanie w zakresie wynikającym z art. 68 ust. 2 pkt 1-7 ustawy o finansach publicznych. Do dnia zakończenia kontroli NIK w Urzędzie m.in.:

³¹ Zarządzenie Wójta Gminy Krasnopol z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie określenia sposobu prowadzenia kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy Krasnopol i jednostkach organizacyjnych Gminy Krasnopol oraz zasad jej koordynacji, zmienione zarządzeniem nr 12/2011 Wójta Gminy Krasnopol z dnia 2 maja 2011 r. w sprawie określenia sposobu prowadzenia kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy Krasnopol i jednostkach organizacyjnych Gminy Krasnopol oraz zasad jej koordynacji.

³² Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.

- zarządzeniem nr 22/2011 z 12 grudnia 2011 r.³³ ustalono organizację i porządek pracy oraz związane z tym prawa i obowiązki pracodawcy i pracowników,
- regulaminem organizacyjnym Urzędu³⁴ określono m.in. organizację oraz zasady kierowania Urzędem, zakresy działania komórek organizacyjnych, zasady podpisywania pism i decyzji,
- zarządzeniem nr 8/2011 z 1 kwietnia 2011 r.³⁵ wprowadzono kodeks etyki pracowników Urzędu,
- zarządzeniem nr 5/2011 z 1 kwietnia 2011 r.³⁶ określono sposób dokumentowania przebiegu załatwiania i rozstrzygania spraw w Urzędzie,
- zgodnie z zarządzeniem § 8 zarządzenia nr 12/2011 w sprawie określenia sposobu prowadzenia kontroli zarządczej określono procedury zarządzania ryzykiem,
- upoważniono przeszkolonych pracowników Urzędu do wydawania i podpisywania w imieniu Wójta Gminy Krasnopol decyzji ustalających warunki zabudowy i zagospodarowania terenu oraz decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia. [Dowód: akta kontroli, str. 168-184]

W latach 2010-2013 (do 31 lipca) w Urzędzie przeprowadzone zostały dwie kontrole zewnętrzne (w ramach auditu związanego z posiadanym przez Urząd od 30 lipca 2010 r. certyfikatem ISO) w zakresie objętym kontrolą NIK. Kontrole te dotyczyły procesu wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach inwestycji oraz decyzji o warunkach zabudowy. Zawarte w raporcie z auditu spostrzeżenia dotyczyły m.in. sposobu prowadzenia rejestru decyzji o warunkach zabudowy, przywoływania publikatorów ustaw w decyzjach.

Wójt Gminy Krasnopol sporządził oświadczenia o stanie kontroli zarządczej za rok 2011 i rok 2012, jak również określał cele i zadania do realizacji w Urzędzie Gminy Krasnopol.

[Dowód: akta kontroli, str. 168-200]

Ocena częściowa

Pozytywnie należy ocenić opracowanie procedur dotyczących wprowadzenia w Urzędzie Gminy kontroli zarządczej.

W ocenie NIK funkcjonujący system kontroli zarządczej był jednak niewydolny i nie gwarantował w wystarczającym stopniu prawidłowej realizacji zadań w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego na obszarach objętych ochroną przyrody w Gminie Krasnopol.

IV. Uwagi i wnioski

Uwagi Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że brak aktualnego studium oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla 99,2% obszaru Gminy Krasnopol nie pozwala na racjonalne prowadzenie gospodarki przestrzennej, zwłaszcza na obszarach objętych ochroną przyrody i położonych w bezpośredniej bliskości jezior. Sytuacja taka może doprowadzić do chaosu przestrzennego, powstawania rozproszonej zabudowy oraz do degradacji walorów przyrodniczych Gminy Krasnopol.

Wnioski pokontrolne Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³⁷, wnosi o:

1. Zapewnienie zgodności obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Krasnopol z przepisami art. 10 ust. 1 pkt 3 oraz art. 10 ust. 2 pkt 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

³³ Zarządzenie 22/2011 Wójta Gminy Krasnopol z dnia 12 grudnia 2011r. zmieniające Zarządzenie Nr 49/2008 Wójta Gminy Krasnopol w sprawie Regulaminu Pracy Urzędu Gminy Krasnopol.

³⁴ Wprowadzonym zarządzeniem nr 14/2012 Wójta Gminy Krasnopol z dnia 17 grudnia 2012 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Gminy Krasnopol.

³⁵ Zarządzenie nr 8/2011 Wójta Gminy Krasnopol z 1 kwietnia 2011 r. w sprawie wprowadzenia Kodeksu Etyki pracowników samorządowych zatrudnionych w Urzędzie Gminy Krasnopol.

³⁶ Zarządzenie nr 5/2011 Wójta Gminy Krasnopol z dnia 1 kwietnia 2011 r. w sprawie wskazania systemu wykonywania czynności kancelaryjnych w celu dokumentowania przebiegu załatwiania i rozstrzygania spraw w Urzędzie Gminy Krasnopol.

³⁷ Dz. U. z 2012 r., poz. 82. ze zm. Ustawa zwana dalej „ustawą o NIK”.

2. W celu oceny aktualności studium i planów miejscowych, dokonywanie oraz przekazywanie Radzie Gminy Krasnopol, co najmniej raz w czasie jej kadencji, analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym Gminy, ocen w postępkach w opracowywaniu planów miejscowych oraz opracowywanie wieloletnich programów ich sporządzenia, stosownie do przepisu art. 32 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.
3. Podjęcie działań w celu zmiany obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w sposób zapewniający ich zgodność z przepisami art. 15 ust. 2 pkt 7 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz art. 73 ust 1 pkt 1 ustawy Prawo ochrony środowiska.
4. Rozważenie objęcia całego obszaru Gminy Krasnopol nowym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.
5. Ustalanie i pobieranie opłaty planistycznej z tytułu wzrostu wartości nieruchomości, stosownie do art. 37 ust. 6 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.
6. Dostosowanie prowadzonego rejestru decyzji o warunkach zabudowy do wymogów określonych rozporządzeniem Ministra Infrastruktury w sprawie wzoru rejestru decyzji o warunkach zabudowy oraz wzorów rejestrów decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 30 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Białystok, dnia 24 października 2013 r.

Kontroler
Paweł Tolwiński
starszy inspektor kontroli państwowej

DYREKTOR DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli
z up. WICEDYREKTOR
Marian Minkiewicz

.....
podpis

.....
podpis